



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

# **Institutiones Canonicae**

**Schnorrenberg, Anno**

**Coloniae, 1740**

Titulus XII. De Dilationibus.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

Quæres *decimo*. An partes juramentum calumniæ sibi invicem remittere valeant?

*Re.* Tacitè remittere possunt, juramentum non urgendo; cùm enim hoc juramentum de ordinis judicarii non sit substantia, perinde est, sive in initio litis, sive in progressu exigatur. Expressè tamen juramentum remittere non possunt, quia non pro commodo privatorum, sed pro communi utilitate, cui pactis partium renuntiari nequit, hoc juramentum introductum esse noscitur.

Quæres *undecimo*. An in causa appellationis iterum à partibus præstandum

hoc juramentum, quamvis in prima instantia præstitum fuerit?

*Re. affirmative.* Est expressus textus in *cap. in appellationis. t. h. in 6.*

Quæres *duodecimo*. An Judex præter juramentum calumniæ à partibus juramentum malitiæ exigere possit?

*Re.* In omnibus causis, ante & post litem contestatam, sive de veritate dicenda, sive de calumnia fuerit juratum, Judex juramentum malitiæ à partibus exigere potest, quoties id expedire viderit, *cit. cap. in appellationis. 2. §. omnibus*, ut si v. g. suspicetur, quod malitiosè proponatur exceptio, frivole petatur dilatio, &c.



## TITULUS DUODECIMUS,

DE

### DILATIONIBUS.

**J**uramento calumniæ utrimque præstito litigantes inducias & dilationes ad probandum & excipiendum petere solent. Dilatio est temporis concessio, inter quod aliquis ex litigantibus ad actum quandam judicialem sese præparare possit. Dilationes aliæ sunt legales, sive à lege concessæ: aliæ conventionales, quæ ex partium dantur consensu; aliæ judiciales, quæ in judicio à Judice conceduntur. Item aliæ in litis exordio ante litis contestationem: aliæ in medio litis, post ejus contestationem,

aliæ in fine dari consueverunt.

Quæres *primo*. Qualiter dilationes citatoriae concedendæ?

*Re.* Dilationes citatoriae sunt, quæ reo absenti citato ad comparandum & respondendum in judicio dantur, & hæc datæ cum termino peremptorio nimis breves esse non debent, nisi aliud exigat necessitas. *Cap. 1. de dilation.* Causæ ob quas dilationes citatoriae abbreviari possunt, sunt: si periculum in mora; quia res, de qua agitur, aliàs peritura, aut magnis expensis conservanda foret.

foret. Si jurisdictio Judicis modico tempore duratura. Si agitur de causa alimentorum, cum venter moram non patiatur.

Quæres secundo, An dilationes citatoriae sint peremptoriae?

R. Dilatio peremptoria est, quando elapso termino dilationis Judex ad ulteriora procedit, sive pars dilationem habens compareat, sive non. Non omnes dilationes citatoriae sunt peremptoriae, sed unâ dilatione concessâ, altera, & demum tertia, quæ est peremptoria, concedi debet. *L. ad peremptorium. 68. §. seq. ff. de judic.* Judex tamen ex causa pro tribus citatoriis unam peremptoriam decernere potest, modò unica illa tantum temporis includat, quantum omnes citationes & edicta. *Gloss. in cap. 1. h. t. v. peremptorium.*

Quæres tertio. Si citatus peremptoriè ex uno capite ex alia causa de novo citetur, an nova dilatio concedenda?

R. *Arg. textus in cap. exposuit. 4. h. t.* Si peremptoriè citatus ex una causa, de novo citetur ex alia causa, nova concedenda est dilatio.

Quæres quarto. Qualiter deliberatoriae dantur dilationes?

R. Reo post oblatum libellum 20. dierum induciæ à die porrecti libelli dantur ad deliberandum, an litigere velit, vel non. Hæ tamen induciæ reo negantur primo, si per literas citatorias plenè super eo, de quo quæritur, instrui potuit, ut est exemplum in *cap. præterea, 2. h. t.* Secundo, quando in libello terminus generalis vel ambiguus est insertus, non datur ulterior dilatio

deliberatoria, si reus non obstante ambiguitate & termini illius generalitate per cætera expressa sufficienter deliberare potuit. *Cap. litera. 3. h. t.*

Quæres quinto. Quando conceduntur dilationes declinatoriae?

R. Hæ, priusquam litis fiat contestatio, ad omnes exceptiones declinatorias aut dilatorias judicii conceduntur, *Cap. pastoralis. 4. de except.* Ut si reus Judicem tanquam suspectum recusare, aut rescriptum, per quod Judex datus, impugnare velit, &c.

Quæres sexto. Quando probatoriae dantur dilationes?

R. In secunda parte judicii, nempe post litem contestatam & præstitum calumniæ juramentum actori ad articulos probatoriales & positiones formandas: reo ad respondendum & excipiendum dilationes probatoriae proceduntur. Hæ dilationes in causis civilibus sunt peremptoriae, etiamsi illud non exprimitur; si tamen justum allegatur & probetur impedimentum, quominus intra terminum primæ dilationis actor probationem, vel reus exceptionem suam instituere non potuerit, Judex causâ cognitâ novam probatoriam concedere poterit dilationem.

Quæres septimo. Quomodò dantur dilationes allegatoriae?

R. Judex partium probationibus & exceptionibus auditis, antequam ad definitivam procedat sententiam, partes, an quid amplius allegare vel proponere velint, interrogare debet, tunc si una pars ulterioribus allegationibus renuntiet, & altera pars plura proponere habeat,

habeat, eidem dilationes sive inducie tres successivè, quarum singulæ 30. dies, sive unum mensem continent, ad allegandum conceduntur. *L. Judices. 9. junct. authort. jubemus. C. de judiciis.*

Quæres octavo. Quomodo definitivæ conceduntur dilationes?

ꝛ. In tertia judicii parte definitivæ & executoriæ conceduntur dilationes: Definitivæ ad causam deficientem, & hæc ex natura sua peremptoriæ non sunt, nisi cum peremptorio concedantur termino, ut si quis ad sententiam audiendam non venerit, Judex parte etiam absente pronuntiabit. *Cap. consultuit. 24. de offic. deleg.* Dilationes executoriæ reo condemnato ad satisfaciendum conceduntur, & quidem in actione personali quatuor mensium dantur induciæ, *Cap. quod ad consultationem. 15. de sentent. & re judic.* In actione reali datur dilatio executoria, si possessor se statim restituere posse neget, & per fidejussorem caveat: in actione criminali reo condemnato regulariter nulla datur executionis dilatio.

Quæres nono. Quomodo conceditur dilationis prorogatio?

ꝛ. Antequam terminus dilationis sit elapsus, termini prorogatio sive dilationis nondum elapsæ petitur extensio, & hæc facilius conceditur, quam nova post lapsum terminum dilatio.

Quæres decimo. Quis dilationis effectus?

ꝛ. Præcipuus est, quod eâ pendente officium Judicis conquiescat, & intereâ super articulo dilationis nihil agendum sit, quamvis Judex super aliis procedere possit.

Quæres undecimo. Quando finitur dilatio?

ꝛ. Propriè his tribus modis: 1<sup>mo</sup>. Elapso termino, sive peremptorius sit, sive non, 2<sup>do</sup>. Finitâ causâ seu sublato impedimento, ob quod dilatio data, cum sublata causâ cesset effectus. 3<sup>io</sup>. Si Judex dilationem revocaverit, aut coarctaverit.

Quæres duodecimo. Qualiter perimitur dilatio?

ꝛ. Si alicui dilatio v. g. 20. dierum data, & pars dilatione gaudens istâ die compareat, dilatio dicitur esse perempta, nec amplius Judicis conquiescit officium.

